

**Ruotu #118 Lanoja/Lahnoja/Laitakari
Pohjankylä/Pyhäjoki, Petäjaskoski, Pipsjärvi/Oulainen,
Haapajärvi/Haapavesi**

Sotilastorppa sijaitsi Pyhäjoen Pohjankylässä kylän yhteismaalla rantatien varressa, vähän matkan päässä Pyhäjoen emäkirkosta. Alussa torpan nimi oli Lahnoja, mutta vuoden 1781 katselmuksesta lähtien sitä kutsuttiin Laitakariksi. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#5,	Wuotila Landbonden Johan Pählss	Pohjankylä
#6	Kittilä <i>hb Probst</i> Mathesius	Pohjankylä
#7	Sijkanefwa Mats Larss	Pohjankylä
#4	Luoto Johan Hinderss	Pohjankylä
	torparen Jacob Lahnoja	Pohjankylä

12.9.1774 tehdyn päätöksen mukaisesti Luodon tilalle tähän ruotuun määrättiin (uudis-) tilat:

Rytyniemi Johan	_järvi?
Wahvama Hindrich	_järvi?
Kärckiakåski Hindrich	Petäjaskoski
Lammaskåski Anders	Petäjaskoski
Äijenaho Erich	Pipsjärvi
Jylckäkangas Anders	Matkaniva
Luhtikangas Mats	Matkaniva
Sirilä Lars	Haapajärvi

Vuoden 1752 katselmuksessa savupiipullinen tupa ja ulkorakennukset olivat kunnossa. Pelto-
maata oli riittävästi, ojat kaipasivat kunnostamista. Ojia puuttui 180 metriä. Torpalla ei ollut heinä-
niittyjä, mutta sotilas sai käyttää talojen veromaita tai sai heinät valmiina.

Vuoden 1781 katselmuksessa tuvan takka, lattia, katto tuli korjata. Aitta oli kunnossa, navetta
ja lato tuli uusiksi. Ruodun tuli laittaa pellot kuntoon, mutta Vuotilan osuus oli niin kelvoton, että
sen tilalle tuli raivata uusi pelto. Sotilas käytti ruotutalollisten heinäniittyjä.

Vuoden 1791 katselmuksessa torppa oli asumaton, kaikki rakennukset olivat täysin käymättömiä
paitsi aitta, joka voitiin saada korjaamalla kuntoon. Pellot olivat hunningolla ja täysin nurmettu-
neet. Niittymaata ruotu sanoi tarjoavan sotilaille riittävästi vuosittain. Koska kaikki pellot olivat
nurmettuneet pilalle ja maaperä oli karkeaa hiekkaa ehdotettiin torpan siirtämistä parempaan paik-
kaan. Ruodun tuli etsiä parempi paikka ja rakentaa sinne uusi torppa seuraavaan katselmukseen
mennessä neljän riikintaalerin sakon uhalla. Tätä ennen sotilaille tuli toimittaa tarpeeksi viljaa.

Adam Grelss Hackspijk

1734–1741

Adam on syntynyt Kymenkartanon läänissä noin vuonna 1702–06. Hänet otettiin sotilaaksi vuon-
na 1726 entisen Pyhäjoen komppanian numerolle #105, mistä hänet siirrettiin tähän ruotuun vuon-
na 1734. Hän sai eron palveluksesta Kalajoella 25.7.1741.

Adam Grelss Hackspik s._.2.1703 *Kymenkartanon lääni*, vaimo **Brita Olofsdr** s._.7.1709. He
muuttivat Merijärven Ponnikkaaseen noin vuonna 1747.

Lapset:

Anders s._.10.1728 Hamina, k.17.9.1741 Pyhäjoki,

Lisa s.13.1.1735 Pyhäjoki,

Brita s.24.12.1737 Pyhäjoki, k.17.1.1767 Pyhäjoki/Merijärvi, puoliso **Erich Johanss. Lahden/
Backman**, s.8.4.1731 Pyhäjoki (vanh. sotilas #59 **Backman**, ent. **Lahden, Johan Lucass** ja
Maria Mattsdr). Katso ruotu #59,

Adam s.26.5.1740 Pyhäjoki, k._.2.1798 Merijärvi, vihitty 30.11.1767 Pyhäjoki **Brita Gabrielsdr
Tähjänjoki** s.11.2.1744 Pyhäjoki, k.11.6.1797 Merijärvi (vanh. **Tähjänjoki**, ent. **Härölä,
Gabriel Jörans** s.1.3.1720 Pyhäjoki ja **Maria Erichsdr** s._.8.1713). He asuivat Merijärven

Ala-Ponnikkaassa vuoteen 1787 ja Karkulahdessa vuoteen 1794. Vuodesta 1795 heidät on merkitty itsellisiksi Merijärvellä.

Lapset:

- Johan** s.22.2.1768 Merijärvi/Pyhäjoki, vihitty 5.11.1796 Merijärvi **Brita Henricsdr Pahkala**, ent. **Pavonperä**, s.10.2.1768 Merijärvi/Pyhäjoki (vanh. **Pafvonperä Hendrik Hendrikss** s.~.1713 ja **Susanna Eriksdr** s.~.1738). Johan meni Raaheen vuonna 1794. Avioituttuaan Johan ja Brita on merkitty itsellisiksi Merijärvellä,
Brita s.23.11.1769 Merijärvi/Pyhäjoki,
Maria s.14.5.1771 Merijärvi/Pyhäjoki, vihitty 18.7.1793 Merijärvi **Jöran Mattss Tähjänsuu**, ent. **Mickola**, s.27.5.1773 Pyhäjoki (vanh. **Mickola Mats Pehrss** s.24.4.1731 Pyhäjoki ja **Carin Hendriksdr Kulju** s.13.8.1732 Oulainen),
Elisabeth s.18.11.1773 Merijärvi/Pyhäjoki, vihitty 5.1.1817 Kalajoki **Elias Gustafss Springberg** s.12.9.1774 Kalajoki (vanh. sotilas #47 **Springberg Gustav Eskilss** s.20.2.1743 ja **Margareta Eljasdr Hapakoski** s.19.4.1739 Alavieska) (katso #47). Lisa on merkitty itsellisiksi Merijärvellä vuoteen 1802, minkä jälkeen hän meni Alavieskaan,
Matts s.14.10.1776 Merijärvi/Pyhäjoki, k.25.8.1777 Pyhäjoki,
Matts s.5.11.1777 Merijärvi/Pyhäjoki, k.5.11.1777 Pyhäjoki,
Thomas s.19.12.1779 Merijärvi/Pyhäjoki (Ponnikas I. Nivala),
Adam s.14.12.1781 Merijärvi/Pyhäjoki (Alaponnikas), k.20.12.1781 Pyhäjoki,
Brigitta/Britha s.29.1.1783 Merijärvi,
Henrik s.2.2.1786 Merijärvi, k.pienenä,
Gabriel s.2.2.1786 Merijärvi, k.pienenä,
Johan s.16.11.1743 Pyhäjoki
Aaron s.13.1.1747 Pyhäjoki (Ponnikas),
kuoll.synt.p. s.14.3.1752 Pyhäjoki (Ponnikas).

Petter Hackspik

1742–1752

Petter on syntynyt Hämeessä noin vuonna 1720. Hänet otettiin sotilaaksi 24.4.1742. Ilmeisesti hän osallistui Hattujensotaan vuosina 1741–42 ja rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Vuonna 1743 hänen todettiin käyttävän yhä vanhan mallista hattua ja sukkaa. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1748–51; ainakin vuonna 1749 Siltavuoren linnoituksella ja Helsingin veistämöllä sekä vuonna 1751 läntisessä Mustasaassa. Keväällä 1750 hän oli sairas. Hän kuoli 21.3.1752.

Per Eliaess Hackspiik, ent. **Pawola**, s.~.1707 (kuolinajasta: s.2.2.1716), k.21.4.1752 Pyhäjoki, vihitty 6.8.1741 Pyhäjoki **Anna Cnutsdr/Knutsdr Röytiö** s.31.12.1721 Pyhäjärvi (RK myös: s.31.12.1715), k.18.3.1789 Pyhäjärvi (vanh. **Röytiö Knut Knutss** s.~.1682, k.26.1.1758 Pyhäjärvi ja **Chirstin Jöransdr** s.~.1684, k.22.8.1753 Pyhäjärvi). Pehr kuoli ennen Cnutin syntymää vuonna 1752. Pehr on merkitty itsellisiksi Kalajoella vuosina 1782–95. Anna asui poikansa Knutin luona Matinniemenissä Pyhäjärven Mäkiöskylällä ainakin vuosina 1782–1789.

Pekka on mainittu vaimonsa Annan vanhempien Kerstin Yrjöntr, k.22.8.1753 Pyhäjärvi, ja Knut Knutin, k.26.1.1758 Pyhäjärvi, Röytiön perukirjassa, missä perillisinä on lueteltu lapset Tuomas, Knut k.~.1743 + vaimo Anna Arvidintr (+ poika Tuomas), Margeta + puoliso talollinen Pauli Paulinp Kyllönen, Anna + puoliso sotilas Pekka Hackspik k., Maria + puoliso Pekka Niilonp Liimatainen ja Liisa + puoliso talollinen Matti Ollinp Kinnunen.¹

Lapset:

- kuoll.synt.tr** s.9.8.1742 Pyhäjoki,
Pehr s.20.7.1743 Pyhäjoki, k.6.7.1809 Pyhäjärvi, vaimo **Kirstin Samuelsdr Pananen** s.19.8.1745 Viitasaari (RK myös: s.24.8.1745), k.5.5.1805 Pyhäjärvi, (vanh. **Pananen Samuel** ja **Sophia Turpeinen** Viitasaaren Keihärinkoskelta). Poika Pehr lahjoitti Pyhäjärven kappelille 2 killinkiä 24.6.1781 ja Kirstin 2 killinkiä 22.7.1781. He asuivat Matinniemen uudistilalla Pyhäjärven

Mäkiöskylällä ainakin vuosina 1772–78. Heidät on merkitty itsellisiksi Pyhäjärvellä vuosina 1779–86 ja tämän jälkeen uudistilallisiksi Pyhäjärven Reponiemessä.

Pehrin ja Kirstinin lapset:

Pehr s.21.74.1771, k.13.5.1805 Pyhäjärvi, vihitty 1.12.1793 Pyhäjärvi **Margeta Pehrsdr**

Juntila s.27.11.1769 Pyhäjärvi (vanh. **Juntila**, ent. **Leskelä**, **Pehr Pehrss** s.5.5.1736 Haapavesi ja **Maria Pehrsdr Hietala** s.11.4.1736 Pyhäjärvi),

Anna Sophia s.5.3.1774, vihitty 1.12.1793 Pyhäjärvi **Christian Pehrss Juntila** s.13.6.1763

Pyhäjärvi, k.5.6.1803 Pyhäjärvi (vanh. **Juntila**, ent. **Leskelä Pehr Pehrss** s.5.5.1736 Haapavesi ja **Maria Pehrsdr Hietala** s.11.4.1736 Pyhäjärvi), vihitty 2.avioon 28.6.1805 Pyhäjärvi leski **Påhl Bengtss Antila**, ent. **Blomberg**, s.27.12.1746 Pyhäjärvi (vanh. sotilas #73 **Blomberg Bengt Bengtss** s.____.1718 ja **Anna Mattsdr Orava** s.____.1713),

Samuel s.4.7.1781 Pyhäjärvi, vihitty 23.12.1800 Pyhäjärvi **Maria Arvidsdr Loutemäki**

s.22.12.1778 Pyhäjärvi (vanh. **Loutemäki**, ent. **Lindumäki**, **Arvid Staffanss** s.22.1.1730 Pyhäjärvi ja **Brita Mattsdr** s.28.1.1755),

Elias s.14.10.1745 Pyhäjoki, k.17.11.1752 Pyhäjoki,

kuoll.synt.p s.9.9.1751 Pyhäjoki,

Cnut/Knut s.____.1752 Pyhäjoki (kastettu 13.11.1752), k.27.7.1801 Pyhäjärvi, 1.vaimo **Anna**

Mattsdr Tager/Fager s.____.1746 Kalajoki, k.6.10.1783 Pyhäjärvi (RK: k.8.9.1783) (vanh.

sotilas #47 **Fager/Tager Matts** ja **Maria Mårtensdr**), vihitty 25.3.1784 Kiuruvesi **Susanna**

Jöransdr Rätty s.____.1756 Kiuruvesi, k.3.2.1820 Pyhäjärvi. He asuivat ensin Knutin veljen

Pehrin luona Matinniemen uudistilalla Pyhäjärven Mäkiöskylällä. Pehr perheineen muutti tilalta pois ja Knut sai asumisoikeuden Matinniemeen uudistilaan 5.12.1778. Heidän takaaajina

olivat verotilalliset Olof Matss Läskälä ja Johan Johanss Läskälä. Suur-Pyhäjoen Historian mukaan Matinmäen isäntänä oli Nuutti Pekaup vuosina 1781–1801, Juho Nuutinp vuosina

1802–40 ja Heikki Juhonp vuosina 1841–48². Myös Knutin äiti Anna asui tilalla vuosina

1782–89.

Lapset 1.aviosta:

Pehr s.6.3.1774 Pyhäjärvi, k.9.4.1774 Pyhäjärvi,

Anna s.14.12.1775 Pyhäjärvi, k.18.1.1791 Pyhäjärvi,

Knut s.18.10.1779 Pyhäjärvi, k.4.8.1782 Pyhäjärvi (hukkui),

Maria s.1.10.1781 Pyhäjärvi. Hän meni Savoon vuonna 1808,

Lapset 2.aviosta:

Johan s.31.3.1785 Pyhäjärvi, vihitty 3.12.1806 Pyhäjärvi **Carin Josephsdr Modig** s.7.3.

1783 Pyhäjärvi (vanh. sotilas #67 **Modig**, ent. **Ridderskog**, **Joseph Josephss** s.____.12.

1732 **Saloinen** ja **Carin Johansdr Mielityinen** l. **Hyrenmäki** s.28.4.1745 Pyhäjärvi (katso),

Carin Elisabeth s.25.12.1787 Pyhäjärvi, k.13.4.1800 Pyhäjärvi,

Hedvig s.20.1.1795 Pyhäjärvi, vihitty 11.3.1814 Pyhäjärvi **Pehr Mattss Malinen** s.14.1.

1790 Pyhäjärvi (vanh. **Malinen Matts Pehrss** s.15.11.1761 ja **Maria Mattsdr** s.3.3.1767).

1778 d. 6 del. intyand Knut Pehrsson i Mäki-
niemi Pyhäjärven i Mäkiöskylä och Pyhäjärvi &c

P^{er}son Knut Pehrsson Hackspik
 g^{är} indastånden nu för Pyhäjärven
 och bägge för en i fullt Borgens
 ifall han utfalla utgymning
 i Mäkiöskylä och Pyhäjärvi Borgens, ut han
 enligt Lag och Högskolans Ordningens
 tillbörligen utredas och försas
 Erans Egenhetens familj kan
 han uten frigt utgå
 för en tillfälle och i sådana till-
 ständerna och d. d.

Brattestad den 6. Martii 1778.

Olof Matsson Leskelä Johan Johansson
 Bönder i Pyhäjärvi och Pyhäjärvi
 och Pyhäjärvi och Pyhäjärvi.

Olof Matsson Leskelä

M.

N.

Bel

Sotilas #118 Petter Hackspikin poika Knut Pehrsson Hackspik (kts. ed. sivu) sai asumisoikeuden Mattiniemen uudistilalle Pyhäjärven Mäkiöskylällä vuonna 1778 veljensä Pehrin jälkeen. Knutin takuumiehinä olivat talolliset Olof Matss Leskelä ja Johan Johanss Leskelä.

Anders Arfwidss Nord**1788–1809**

Anders on syntynyt Kälviällä noin vuonna 1762–68. Hän oli 168 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 13.8.1788. Ilmeisesti hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1788–90. Keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalta Joensuuhun, joten ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savon rintamalla ja vuonna 1790 rykmentin sotatoimiin Savonlinnan suunnalla. Kesän 1794 hän oli linnoitustöissä Hämeenlinnassa. Vuonna 1804 hänen todettiin käyttävän yhä vanhan mallista sotilasasua. Hänen osallistumisestaan Suomen sotaan ei ole varmuutta, sillä ainakaan sodan loppuvaiheessa hänen olinpaikastaan ei ollut tietoa. Hänelle myönnettiin 5.10.1820 sotilas-huonerahastosta 3. luokan eläke. Tuolloin hänen todettiin palvelleen yhteensä 21 vuotta, eli tämän mukaan hän oli rivissä vuoteen 1809 saakka.

Anders Arwidss Nord s.10.1.1767 Kälviä, k.15.12.1821 Pyhäjoki (äiti **Margeta Andersdr**, isä ilmeisesti renki **Arvid**), vihitty 1.aviioon 2.4.1793 Pyhäjoki **Maria Eriksdr Wähälä** s.23.10.1768 Kälviä, k.7.8.1805 Pyhäjoki (vanh. **Wehelä Erik Erikss** s.13.3.1736 Kälviä ja **Anna Johansdr Clemola** s.24.3.1744 Kälviä, jotka asuivat Puumaan torpassa Pyhäjoen Parhalahdella), 2.vaimo **Walborg Stephansdr** s.12.12.1782 Kärsämäki (vanh. **Njemelä Staffan Staffanss** s.28.2.1757 Kärsämäki (RK: s.22.2.1757) ja **Margetha Nilsdr Hapakoski** s.15.3.1758 Haapavesi). Heidät on merkitty tähän sotilastorppaan vuoteen 1816, minkä jälkeen he olivat itsellisinä Pyhäjoen Pohjankylässä.

Lapset 1.aviosta:

Anders s.22.1.1792 Pyhäjoki (avioton, isä Anders Nord), k.18.6.1792 Pyhäjoki,
Maria s.27.2.1795 Pyhäjoki,
Margareta s.13.7.1797 Pyhäjoki, muutti Viitasaarelle 28.2.1813 (tai Kalajoelle 11.3.1813; ehkä toinen merkinnöistä kuuluu Marialle),
Anna s.24.1.1800 Pyhäjoki, k.20.12.1808 Pyhäjoki,
Anders Johan s.7.1.1803 Pyhäjoki, k.12.1.1804 Pyhäjoki,
Elias s.8.5.1803 Pyhäjoki, k.28.5.1804 Pyhäjoki,
Brita Lena s.5.8.1805 Pyhäjoki, k.5.9.1805 Pyhäjoki.

Lapset 2.aviosta:

Johan s.26.10.1807 Pyhäjoki (äiti **Valborg Jöransdr**), k.15.11.1807 Pyhäjoki,
Matts s.11.11.1809 Pyhäjoki, k.8.1811 Pyhäjoki,
Beata s.22.3.1813 Pyhäjoki, k.18.2.1816 Pyhäjoki,
Lisa s.8.1.1817 Pyhäjoki.

Viitteet

¹ OMA, Salon tuomiokunta: signum 156, sivu 179/12.12.1758

² Matinoli 1969, s.738